

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите - Бургас

УТВЪРДИЛ:

РОЗА КИРЕВА - ИВАНОВА

Директор на РИОСВ - Бургас

26.10.2021

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

На основание Заповед РД № РД-123/12.10.2021 г. на Директора на РИОСВ гр. Бургас, във връзка с изпълнение на утвърден от МОСВ План за контролната дейност на инспекцията през 2021 год. на **12.10.2021** год. е извършена комплексна проверка на обект: **Цех за първично винопроизводство на „Винекс Славянци“ АД**, находящ се в с. Славянци, община Сунгурларе

Проверени компоненти и фактори:

- атмосферен въздух;
- шум;
- химични вещества;
- отпадъци;
- води;
- ЗОПООЩ;

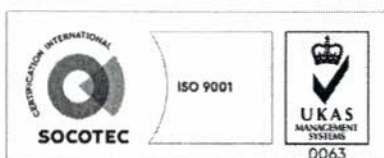
Цел на проверката:

Планов текущ контрол на:

1. Изпълнение изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух, Наредба № 1/ 27.06.2005 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии, Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006;

2. Изпълнение на изискванията на Закона за защита от шума в околната среда и подзаконовите нормативни актове;

3. Изпълнение изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) и Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси;

гр. Бургас, к-с Лазур, ул. „Перущица“ 67, ет.3, п.к.388

тел: +359 56 813205, Факс: +359 56 813 200

e-mail: riosvbs@unacs.bg

www.riosvbs.com

4. Изпълнение изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове;
5. Изпълнение изискванията на Закона за водите и подзаконовите нормативни актове;
6. Изпълнение на Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети;

Проверени инсталации и дейности:

- парова централа;
- хладилни инсталации;
- централен склад за химикали за винопроизводството;
- ПСОВ на цех „Славянци“;
- площадки за предварително съхраняване на генерираните отпадъци от производствената дейност;

Констатации от проверката:

На площадката на цех с. Славянци се извършват дейности по приемане на гроздето, обработка (смилане и пресоване) и ферментация на вината. В момента на проверката кампанията по приемане на гроздето и сепарацията на течната фаза е приключила, тече процес на ферментация.

Атмосферен въздух:

На производствената площадка се използват пет броя охлаждащи системи, необходими за технологичния процес:

- Хладилна инсталация „Голяма“ с водоохлаждащ агрегат CADALPE (за охлаждане на етиленгликол, захранващ водни ризи винификатори), с два кръга, зареден с R407 C, в количество за всеки кръг по 40 кг, съответстващи на 2 по 70,96 т CO₂ еквивалент;
- Хладилна инсталация „Малка“ с водоохлаждащ агрегат CADALPE, с два кръга, заредени – първи кръг с R448 а, в количество 20 кг, съответстващи на 27,74 т CO₂ еквивалент и втори кръг с R448 А в количество 19 кг, съответстващи на 26,35 т CO₂ еквивалент;
- Хладилна инсталация с водоохлаждащ агрегат DELLA TOFFOLA, с два кръга, зареден с R404 А в количество за всеки кръг по 15 кг, съответстващи на 2 по 58,83 т CO₂ еквивалент;
- Хладилна инсталация „Defranceschi“ заредена с R407C в количество 32 кг, съответстващи на 56,77 т CO₂ еквивалент;
- Климатична инсталация с водоохлаждащ агрегат TREO за климатизацията на административна сграда, с два хладилни кръга, зареден с R410 А в количество за всеки кръг по 6,5 кг, съответстващи на 2 по 13,57 т CO₂ еквивалент;

За климатичната и хладилните системи се представят досиета, изготвени във формат, съгласно Приложение № 3 към чл. 29, ал. 1 на Наредба № 1/17.02.2017 г. *за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове* (Наредба № 1/2017 г.), с отразени в тях резултатите от проверките за наличие на течове, които са извършени в регламентирания срок, в съответствие с изискванията на чл. 4, параграф 3 от Регламент 517/2014 г. *за флуорсъдържащите парникови газове*.

Проверките са извършени от лице, притежаващо документ за правоспособност № 1061/25.04.2020 г., издаден от Българската браншова камара – Машиностроене.

Поддръжката и сервизното обслужване на всички хладилни инсталации от цеха се осъществява от фирма „Фреш Колд“ ООД, гр. Пловдив, притежаваща документ за правоспособност № 055/01.06.2021 г.

За производствена необходимост се използва парен котел тип „ПКМ-0,4“, с номинална топлинна мощност 0,27 MW. Котелът работи с гориво природен газ от бутилки. В момента на проверката котела не работи.

Шум

Дружеството е извършило собствени периодични измервания /СПИ/ на дневните нива на шум през 2021 год.

Резултатите от измерванията са представени в РИОСВ–Бургас под формата на доклад, съгласно изискванията на *Наредба № 54 от 12.02.2011 г.* Същите показват, че измерените еквивалентни нива на шум не превишават съответните гранични стойности, определени в таблица № 2 към чл. 5 от *Наредба № 6 за показатели на шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.*

Опасни химични вещества

Статутът на дружеството съгласно *Регламент (ЕО)1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали – REACH* е потребител по веригата на доставки. Използваните химични вещества на площадката са произведени и доставени от дружества в Европейския съюз и България.

В цех „Славянци“ се намира централен склад за използваните химикали във винопроизводството – калиев сорбат, диамониев фосфат, млечна киселина, ябълчена киселина, винена киселина, калиев карбонат. Съхранението се осъществява в оригинална опаковки на фирмите производители, върху дървени палети. Складът е с бетонов под, без връзка с канализацията. На разположение в склада са декларации за съответствието, опис с датата на производство и срок на годност за всяко химични вещество, както и информационни листи за безопасност (ИЛБ). Представените ИЛБ при проверката отговарят на изискванията на Приложение II към Регламент REACH и на чл.2 от Регламент 2015/830, изменящ Приложение II на REACH. На площадката в непосредствена близост до централния склад за химикали за винопроизводството, под навес се съхраняват бутилки със серен диоксид в максимално количество до 120 кг. За вътрешно-заводските транспортни средства – мотокари се използва пропан-бутан в стандартни бутилки за бита.

В експлоатация е пречиствателна станция за битови и промишлени отпадъчни води на винарска изба „Славянци“. С писмо наш вх.№АВ-928/30.09.2021 г. операторът „Винекс Славянци“ АД представя актуализирана информация за химичните вещества и смеси, употребявани и съхранявани на площадката – актуализирана оценка за безопасно съхранение на опасни химични вещества в съответствие с чл.9 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси и актуализирано Приложение №2 от Заповед №268/11.05.2018 г. на министъра на околната среда и водите.

Към момента на проверката се установи съответствие на описаните в оценката за безопасно съхранение и Приложение №2 към заповед №РД-268/11.05.2018 г. с наличните химични вещества, използвани в ПСОВ: мравчена киселина и калиева основа за корекция на рН, алуминиев оксихлорид – коагулант и урея за подхранване на активната утайка. Съхранението им се осъществява в оригинални опаковки в сградата на ПСОВ, където чрез

дозаторна система се приготвят работните разтвори. При проверката са представени актуалните ИЛБ.

Спазени са общите изисквания за съхранение на опасни химични вещества и смеси съгласно чл.6 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Води

За експлоатация на обект: „Винарска изба“, находящ се в УПИ „Винпром“, землище на с. Славянци от Директора на Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР) – Пловдив е издадено Разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води №33140092/11.12.2010 г., продължено и изменено с Решение №1076/11.12.2010 г. и Решение №РР-3048/21.02.2017 г., последно изменено с Решение №РР-3773/27.03.2020 г., с краен срок на действие: 15.02.2023 г.

При проверка по изпълнение на условията и изискванията в разрешителното за заустване се констатира:

ПСОВ работи в нормален технологичен режим. Формираните на площадката битово-фекални и производствени отпадъчни води постъпват в черпателен резервоар на ПСОВ. Чрез два броя потопяеми помпи водите се претласкват към съоръжение за механично пречистване (барабанен филтър), след което постъпват в контактен резервоар за коригиране на рН. След определено време на престой в него отпадъчните води постъпват в първичен утаител (калоуловител), преминават към биостъпалото (два броя биореактори). Оттам отпадъчните води се претласкват към вторичния утаител за доутаяване и се отвеждат към РШ (нова) на изход ПСОВ - Пункт № 1 за мониторинг и се заустват в река Мочурица.

Всички пречиствателни съоръжения на ПСОВ са вкопани в земята.

Монтирано е измервателно устройство за количествата зауствани отпадъчни води на изход ПСОВ, което в момента на проверката е с показания: 45875 м³.

На площадката се води „Дневник за техническа експлоатация на ПСОВ“ на „Винарска изба „Славянци“ с ежедневни записи за показания на измервателното устройство.

Пунктът за собствен мониторинг е обозначен, осигурен е постоянен и безопасен достъп до него.

Монтираните савачни устройства са пломбирани от РИОСВ-Бургас, пломбите са с ненарушена цялост.

Осигурено е пробовземане и изследване на отпадъчните води от акредитирана лаборатория от Пункт №1 за мониторинг за първо и второ шестмесечие на 2021 г. Резултатите са представени в РИОСВ-Бургас в определения в разрешителното за заустване срок.

На площадката не се формира обезалкохолена каша (винаса).

При проверката от РЛ Бургас – 03 към ИАОС – София е извършено контролно пробоналиране на еднократна проба от смесен поток пречистени битово-фекални и производствени отпадъчни води - от последна ревизионна шахта на изход ПСОВ, преди заустване във воден обект: Река Мочурица

Отпадъци:

„Винекс Славянци“ АД има извършена регистрация и издадени от Директора на РИОСВ – Бургас следните регистрационни документи във връзка с чл. 35, ал. 2, т. 2 и ал. 3 от Закона за управление на отпадъците:

- № 02-РД-322-01 от 15.03.2017 г. за извършване на дейност по транспортиране на отпадъци;

- № 02-РД-323-01 от 18.08.2017 г. за извършване на дейност по третиране на отпадъци.

Площадка цех „Славянци“

При производството на вино се генерират отпадъци с код 02 07 04 – материали негодни за консумация или преработване /джибри/, 02 07 04 – материали негодни за консумация или преработване /чепки/ и 15 02 03 – абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 /винена утайка с кизелгур/.

Отпадъци с код 02 07 04 /джибри/ и 02 07 04 /чепки/ се съхраняват на открита асфалтирана площадка. След натрупване на определено количество отпадъците с код 02 07 04 /джибри/ и 02 07 04 /чепки/ се извозват до лозови масиви на дружеството. Отпадък с код 02 07 04 /джибри/ след денатурацията /обработка с натриев хлорид/ се съхранява на съответните определени площадки на лозовите масиви, като се внася в почвата на лозовите масиви на дружеството, чрез заораване без предварителна обработка. Отпадък с код 02 07 04 /джибри/ отлежава (изгнива) поне една година, след което се влага в почвата на лозовите масиви на пролет или на есен. Образуваните на площадката чепки се изнасят до лозовите масиви, където се шредират и внасят в почвата чрез заораване. Отпадък с код 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/ на настоящия етап се съхранява в метални контейнери и се извозва за оползотворяване в лозовите масиви на дружеството.

Представят се следните сключени писмени договори за предаване на отпадъци:

- Договор с „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД от 06.02.2020 г. със срок от една година за предаване на отпадъци с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки, 15 01 02 – пластмасови опаковки и 15 01 07 – стъклени опаковки. Сключен е Анекс № 1 от 05.02.2021 г. към договора, с който срока на договора се удължава с една година, считано от 06.02.2021 г. Сключен е Анекс № 2 от 11.10.2021 г. към договора, с който се добавят отпадъци с код 19 12 01 – хартия и картон и 19 12 04 – пластмаса и каучук;
- договор със „Си Ен Си Папир“ ООД от 17.09.2021 г. за предаване на отпадъци с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки, 15 01 02 – пластмасови опаковки. Договорът е сключен за конкретното предаване на отпадъци;
- договор със „Скалар Еко“ ЕООД от 21.04.2021 г. със срок на договора 1 година за предаване на отпадък с код 15 01 10* – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества;
- договор с „Управление на отпадъците“ ЕООД от 24.02.2020 г. със срок на договора 1 година за отпадък с код 15 01 10* /торби от ПРЗ/ – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества;
- договор с „Маргарита“ ЕООД от 04.01.2021 г. със срок до 31.12.2021 г. за предаване на отпадъци от черни и цветни метали, ИУЕЕО и отпадък с код 16 06 01* – оловни акумулаторни батерии;
- договор с „Метал Респект 1“ ЕООД от 19.07.2021 г. за предаване на оловни акумулаторни батерии и черни метали. Договорът е сключен за конкретното предаване на отпадъци;
- договор с „Метал Респект 1“ ЕООД от 13.09.2021 г. за предаване на черни метали с код 19 12 02. Договорът е сключен за конкретното предаване на отпадъци;
- договор с „Братя Панчеви“ ООД от 03.08.2021 г. за срок от една година за изпомпване

и транспортиране на отпадъчни води от ПСОВ на „Винекс Славянци“ АД.

Извършена е регистрация на дружеството в Националната информационна система „Отпадъци“ (НИСО). От м. юни 2021 г. отчетността се води в НИСО. По данни от отчетната книга за образувани отпадъци и НИСО от м. януари 2021 г. до момента на проверката са образувани и предадени следните отпадъци:

- с код 02 07 04 /джибри/ – 480 т са извозени на лозовите масиви на „Винекс Славянци“ АД;
- с код 02 07 04 /чепки/ – 20 т са извозени на лозовите масиви на „Винекс Славянци“ АД;

- с код 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/ – 13,300 т са извозени на лозовите масиви на „Винекс Славянци“ АД;

- с код 19 12 02 – черни метали е образувано количество 8,78 т. Има остатък от 2020 г. 2,5 т. Цялото количество 11,280 т е предадено, от които са предадени на „Маргарита“ ЕООД – 6,38 т и на „Метал Респект 1“ ЕООД – 4,900 т. Представени са сключени договори, кантарни бележки, фактури, сертификати за произход на ОЧЦМ. За предварително съхраняване на отпадъците от черни метали се използват метални контейнери, поставени на открита асфалтирана площадка;

- с код 15 01 02 /пластмасови бутилки и кофи/ – 0,060 т са предадени на „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД;

- с код 15 01 01 – 0,100 т са предадени на „Си Ен Си Папир“ ООД;

- с код 16 06 01* – 0,367 т са предадени на „Метал Респект 1“ ЕООД. Представени са сключен договор, кантарна бележка, фактура, идентификационен документ.

Генерираните отпадъци на площадката се съхраняват разделно. Местата и складовете за предварително съхраняване са обозначени с табелки за вида на отпадъците. За съхраняване на отпадъците с код 20 01 21* – луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак и 16 06 01* – оловни акумулаторни батерии се ползва самостоятелно помещение с бетониран под. Луминесцентните тръби и други отпадъци съдържащи живак се поставят в картонените си фабрични опаковки в дървени сандъци. В мястото на съхраняване е осигурена сярна прах, за обезвреждане в случай на счупване на осветителните тела. В момента на проверката няма налично количество отпадък с код 20 01 21*. Има в наличност 1 бр. акумулатор с код 16 06 01*. По-голямата част от осветлението е подменено с Led.

За съхраняване на отработени масла с код 13 02 08* /други моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки/ са осигурени метални варели, поставени под навес на обособена асфалтирана площадка. Има осигурен абсорбент (дървесни стърготини).

Отпадък с код 15 01 10* – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества се съхранява в обособено помещение в лабораторията. В момента на проверката има налично количество отпадък с код 15 01 10*. Няма предаване на отпадъка през 2021 г. до момента на проверката.

Отпадъци с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки и 15 01 02 – пластмасови опаковки, образувани на площадката, се събират и съхраняват разделно в биг бегове, поставени в пластмасови контейнери тип „Ракла“, обозначени с надписи за вида на отпадъка.

В момента на проверката има налично количество отпадъци с код 15 01 01 и 15 01 02.

Отпадъците с код и наименование 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки и 15 01 02 – пластмасови опаковки /стреч фолио/ се транспортират в насипно състояние до закрыта площадка в цех Сунгурларе за съхраняване и балиране. Отпадъци с код и наименование 15 01 07 – стъклени опаковки се транспортират в контейнери до цех Лозарево за съхраняване на открита площадка. От началото на годината до момента образуваният отпадък с код 19 08 01 – отпадъци от решетки и сита от ПСОВ цех Славянци е в количество 0,12 т. (остатъци от джибри, чепки, листа). Събира се в метален контейнер от барабанното сито на ПСОВ и заедно с джибрите се извозва до лозовите масиви на дружеството за влагане в почвата. Отпадъчната вода от ПСОВ се събира в подземен резервоар (танк за утайки) и се предава на „Братя Панчеви“ ООД за изпомпване и транспортиране до ПСОВ Сливен. Представя се сключен договор „Братя Панчеви“ ООД от 03.08.2021 г.

„Винекс Славянци“ АД се явява лице, което пуска на пазара опакована стока и като такава изпълнява задълженията си за постигане на съответните цели по разделното им събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване, чрез участие в колективна система, представлявана от организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки – „Екобулпак България“ АД. Представя се Удостоверение № 81 от 01.01.2020 год. със срок до 31.12.2024 г.

Води се отчетност в отчетна книга и в НИСО. Предоставени са в ИАОС – София годишните отчети по отпадъците за 2020 г. в срока, определен от Наредба № 1/04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците и реда за водене на публични регистри с Вх. № 5963/08.03.2021 г. За претеглане на отпадъците се използва калибрирано измервателно средство – електронна везна с товароподемност до 20 т с поставен стикер за точност на измерванията до месец 08.2022 г., разположена в цех Сунгурларе.

ЗОПОЕЩ

Операторът има изготвена актуализирана *Оценка за случаите на непосредствена заплаха за екологични щети и на причинени екологични щети*, представена в РИОСВ – Бургас с писмо с вх. № КПКЗ-10/ 28.02.2019 г.

Към датата на проверката няма установени случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и/или случаи на причинени екологични щети от дейностите, извършвани на площадката, по смисъла на ЗОПОЕЩ.

Направени предписания, срокове за изпълнение, отговорници :

По време на проверката на обекта не са направени предписания.

Заключения за съответствието на обекта с изискванията на екологичното законодателство и последващ контрол:

По време на проверката не се констатираха несъответствия с нормативната база по компоненти и фактори на околната среда, които са предмет на проверката.